

prima instanță: O. Melniciuc
instanța de apel: D. Manole, I. Cotruță, A. Bostan

nr. 2ra-1127/17

ÎNCHEIERE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de
Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „Miriamplast & Co” împotriva lui Valeriu Monacu cu privire la încasarea
prejudiciului și cererea reconvențională a lui Valeriu Monacu împotriva Societății
cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” cu privire la declararea nulității parțiale
a actului juridic, încasarea sumelor și obligarea la eliberarea carnetului de muncă

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, prin care
au fost respinse apelurile declarate de Valeriu Monacu și Societatea cu Răspundere
Limitată „Miriamplast & Co” și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 22 ianuarie 2015, SRL „Miriamplast & Co” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Valeriu Monacu cu privire la încasarea prejudiciului.

În motivarea acțiunii a invocat că la 26 mai 2014, în baza cererii,
Valeriu Monacu a fost angajat în calitate de montator în cadrul întreprinderii fiind
încheiat un contract individual de muncă și un contract de răspundere materială
deplină.

Menționează că în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în baza
procesului - verbal nr. 18 din 27 mai 2014, SRL „Miriamplast & Co” i-a încredințat
lui Valeriu Monacu camionul de model „Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare
HN AS 595.

Relatează că începând cu 22 septembrie 2014, Valeriu Monacu nu s-a mai
prezentat la locul de muncă și nu a înștiințat administrația despre motivele absenței
de la locul de muncă.

Susține că în perioada respectivă Valeriu Monacu urma să execute 4 comenzi
de executare a lucrărilor de montare, fapt confirmat prin actele de predare - primire
a comenzilor nr. 210 din 16 august 2014, nr. 211 din 16 august 2014 și nr. 195 din
19 august 2014 și nr. 219 din 21 august 2014, urmând să livreze, să instaleze și să

primească sumele restante a plăților de la beneficiari pentru executarea comenzilor menționate.

Afirmă că faptul absenței nemotivate de la locul de muncă a lui Valeriu Monacu a fost documentat de reprezentanții angajatorului și a salariaților prin procesul - verbal nr. 5 din 22 septembrie 2014.

Prin același proces - verbal a fost stabilită lista valorilor materiale și bănești aflate în administrarea lui Valeriu Monacu la data respectivă.

Afirmă că la 24 septembrie 2014, a expediat în adresa lui Valeriu Monacu somația nr. 110 prin care a fost solicitată prezentarea explicațiilor referitor la absența nemotivată de la locul de muncă și a motivelor nerestituirii valorilor materiale și financiare aflate în administrarea sa, concomitent fiindu-i solicitată restituirea acestora.

Notează reclamantul că potrivit explicației expediate de Valeriu Monacu la adresa întreprinderii și a explicațiilor altor salariați din cadrul aceleiași întreprinderi Vasile Lica și Vadim Golban, administrația întreprinderii și reprezentanții salariaților au constatat prin procesul - verbal nr. 6 din 22 octombrie 2016 că o parte din valorile materiale și financiare aflate în administrarea lui Valeriu Monacu au fost transmise angajatului întreprinderii Vasile Lica, fiind întocmită în acest sens o recipisă, ca urmare fiind recalculată suma valorilor materiale și financiar aflate în administrarea lui Valeriu Monacu.

Mai explică că au fost constatate și prejudicii cauzate de Valeriu Monacu prin deteriorarea parbrizului la autocamionul de model „Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare HN AS 595 în sumă de 1510 lei și prin nerestituirea avansului de salariu pentru o perioadă mai mare decât cea de facto lucrată în cadrul întreprinderii în sumă de 12951,50 lei.

Indică că suma prejudiciului material și financiar cauzat de Valeriu Monacu constituia 14461,50 lei și 275,69 euro care rezultă din sume de bani recepționate de la clienți din comenzile efectuate și anume: din comanda nr. 210 din 16 august 2014 valoare restantă de 830 lei, la comanda nr. 211 din 16 august 2014 valoarea restantă de 1000 lei, comanda nr. 195 din 19 august 2014 - 320 euro, comanda nr. 219 din 21 august 2014 - 100 euro, în total 1830 lei și 420 euro din care se exclud sumele bănești transmise prin recipisa din 20 septembrie 2014 - 120 euro și 2280 lei, calculată la cursul oficial al BNM de 18,51 lei din 20 septembrie 2014. La moment datoria constituie suma de 275,69 euro.

Contravaloarea parbrizului deteriorat în sumă de 1510 lei, valoare dedusă din factura 1509 din 10 ianuarie 2015, eliberată de întreprinderea specializată SC „Parbriz Service” SRL prin care se confirmă că prețul parbrizului este de 1510 lei, iar prețul de montare a parbrizului respectiv este de 400 lei.

Avansul de salariu pentru o perioada mai mare decât cea de facto lucrată în cadrul întreprinderii constituie suma de 12951,50 lei, stabilită conform informației contabile.

Mai menționează că prin ordinul nr. 11 din 22 octombrie 2014, SRL „Miriamplast & Co” a anulat parțial pct. 1 al ordinului nr. 10 din 22 septembrie 2014, constatând suma prejudiciului cauzat de către Valeriu Monacu.

Totodată, prin același ordin nr. 11 din 22 octombrie 2014, Valeriu Monacu a fost concediat din funcția de montator în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) și li k) Codul Muncii.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 33, 33¹, 38, 85 alin. (1) lit. (a), 166 – 167 CPC, art. 327 alin. (1) și (3). 328 alin. (1) lit. (a) și (e), 339 Codul Muncii, art. 8 alin. (2) lit. (g), art. 1389 alin. (1) Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Valeriu Monacu în folosul SRL „Miriamplast & Co” prejudiciul material cauzat în sumă de 275,69 euro cu titlu de sumă recepționată în numele întreprinderii de la clienți pentru comenzi, prejudiciul material cauzat în mărime de 12951,50 lei în calitate de avans de salariu primit de Valeriu Monacu pentru o perioadă mai mare decât cea de facto lucrată în cadrul întreprinderii, prejudiciul material cauzat în mărime de 1510 lei cu titlu de contravaloare a parbrizului deteriorat la autocamionul de model Ford Tranzit cu n/î FIN AS 595, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 12 mai 2015, în cadrul ședinței de judecată Valeriu Monacu a înaintat o cerere reconvențională împotriva SRL „Miriamplast & CO” prin care a solicitat declararea nulității parțiale a contractului individual de muncă nr. 42 din 26 mai 2014 încheiat între SRL „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu în partea în care salariul de bază lunar este stabilit în schema de încadrare a statelor de personal a întreprinderii care constituie 1650 lei, recunoașterea valabilității contractului individual de muncă nr. 42 din 26 mai 2014 în partea care salariul de bază lunar constituie echivalentul în lei la data achitării a 4 dolari pentru m/p PVC instalat, constatarea achitării de către SC „Miriamplast & Co” în beneficiul lui său salariul de facto în mărime de 1400 lei pentru luna mai 2014, 3000 lei pentru luna iunie 2014, suma de 6200 lei pentru luna iulie 2014 față de salariul de 1650 lei prevăzut în contractul individual de muncă nr. 42 din 26 mai 2014, încasarea din contul SRL „Miriamplast & Co” în folosul său salariul restant în mărime de 800 lei pentru luna august 2014 și suma de 3576 lei pentru luna septembrie, obligarea SRL „Miriamplast & Co” să elibereze carnetul de muncă pe numele lui și încasarea din contul SRL „Miriamplast & Co” în folosul său prejudiciul moral cauzat în mărime de 3 salarii medii.

În motivarea cererii a invocat că în perioada mai - septembrie 2014, a fost angajat în cadrul întreprinderii SRL „Miriamplast&Co”, iar de către administratorul întreprinderii Stanislav Golban au fost instituite practici vicioase de salarizare, ducerea contabilității duble, diminuarea mărimii reținerilor efectuate din creanțele salariale ale reclamantului.

Astfel, din motivul neachitării sistematice, cu întârzierea salariului, în luna august și-a expus cerința de demisie, care însă nu a fost primită/înregistrată de directorul SRL „Miriamplast & Co”, iar ulterior la 13 septembrie 2014 și secretara întreprinderii respective a refuzat să înregistreze cererea de demisie.

Afirmă că raporturile de muncă cu angajatorul au încetat încă din 22 septembrie 2014, iar la 20 octombrie 2014 a fost emis ordinul de concediere.

Explică că contrar obligațiilor prevăzute de art. 85 alin. (3) Codul Muncii, angajatorul nu a efectuat achitarea deplină a drepturilor salariale care i se cuvin, fiind amenințat că va avea probleme.

Mai menționează că pentru perioada mai - septembrie 2014, salariul achitat a constituit suma de 1400 lei în luna mai, 3700 lei în luna iunie și 6400 lei în luna iulie.

Sușține că salariul real a fost negociat cu angajatorul și constituia 4 USD (dolari) m/p PVC instalat, pe când în contractul individual de muncă a indicat suma de 1650 lei întru diminuarea impozitului și cotizațiilor obligatorii spre achitare.

Astfel, consideră că contractul individual de muncă nr. 42 din 26 mai 2014 încheiat între SC „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu urmează a fi declarat nul.

Menționează că pentru perioada august 2014 – 22 septembrie 2014 și respectiv 20 octombrie 2014 - data emiterii ordinului de concediere nu i-a fost achitat salariul pentru luna august în sumă de 5017 lei și pentru luna septembrie în sumă de 3370 lei.

Relatează că în luna august, administratorul SRL „Miriamplast & Co., i-a comunicat că salariații nu pot reține mijloace financiare în contul achitării salariului din motiv că aceste surse financiare sunt necesare pentru producere, iar ulterior angajatorul a promis achitarea salariului până pe 10 septembrie 2014 fapt neexecutat de ultimul, motiv din care Valeriu Monacu a recurs la procedura practică anterior de reținere a sumelor de bani ce i se cuveneau drept salariu din sumele de bani achitate de către clienți pentru comenzile executate.

Indică că a reținut suma de 200 euro, echivalentul a 3702 lei și suma de 900 lei care reprezintă o parte din salariu care urma a-i fi achitat pentru luna august.

Respectiv, restanța la salariu a SRL „Miriamplast & Co” față de Valeriu Monacu constituie suma de 800 lei pentru luna august 2014 (5400 lei - (3702 lei+900 lei), și suma de 3567 lei restanța la plata salariului pentru luna noiembrie.

Mai mult, indică că până în prezent nu i-a fost eliberat carnetul de muncă care ar confirma că ar fi deținut funcția de montator în cadrul SRL „Miriamplast & Co” în perioada mai - decembrie 2014.

Notează că a expediat în adresa angajatorului o cerere prealabilă, care însă a fost satisfăcută doar parțial.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15 ianuarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Valeriu Monacu în beneficiul SRL „Miriamplast & Co” prejudiciul material în sumă de 275,69 euro, în valută națională conform cursului BNM la momentul executării hotărârii.

În rest pretențiile din cererea de chemare în judecată inițială depusă de SRL „Miriamplast & Co” împotriva lui Valeriu Monacu privind încasarea sumei de 12951,5 lei, în calitate de avans primit la salariu pentru o perioadă mai mare decât cea de facto lucrată, a prejudiciului material cauzat în mărime de 1510 lei în calitate de contravaloare a parbrizului deteriorat, au fost respinse ca neîntemeiate.

Au fost respinse pretențiile din cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Valeriu Monacu împotriva SRL „Miriamplast & Co” privind declararea nulității parțiale a contractului individual de muncă nr. 42 din 26 mai 2014, încheiat între SRL „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu în partea prin care salariul de bază lunar este stabilit în schema de încadrare a statelor de

personal a întreprinderii, care constituie 1650 lei, recunoașterea valabilității contractului individual de muncă nr. 42 din 26 mai 2014, încheiat între SRL „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu în partea salariului de bază lunar constituie echivalentul, în lei la data achitării a 4 dolari pentru m/p PVC instalat, constarea achitării de către SRL „Miriamplast & Co” în beneficiul lui Valeriu Monacu a salariului de facto în mărime de 1400 lei pentru luna mai 2014, 3000 lei pentru luna iunie 2014, 6200 lei pentru luna iulie 2014, față de salariul de 1650 lei, prevăzut în contractul individual de muncă nr. 42 din 26 mai 2014, să fie încasat de la SRL „Miriamplast & Co” în beneficiul lui Valeriu Monacu a salariului restant în mărime de 800 lei pentru august 2014, 3576 lei pentru luna septembrie 2014, obligarea SRL „Miriamplast & Co” să elibereze carnetul de muncă pe numele lui Valeriu Monacu și încasarea de la SRL „Miriamplast & Co” în beneficiul lui Valeriu Monacu a prejudiciului moral cauzat în mărime de 3 salarii medii, ca neîntemeiate.

A fost încasat de la Valeriu Monacu în beneficiul statului cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat neachitată de SRL „Miriamplast & Co” la depunerea acțiunii în mărime de 187,16 lei, pentru pretențiile unde are pierdere de cauză.

A fost încasat de la SRL „Miriamplast & Co” în beneficiul statului cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat neachitată de SRL „Miriamplast & Co” la depunerea acțiunii, în mărime de 433,85 lei, pentru pretențiile unde are pierdere de cauză.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, au fost respinse apelurile declarat de Valeriu Monacu și SRL „Miriamplast & Co” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 23 ianuarie 2017, Valeriu Monacu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea în care a fost admisă acțiunea inițială și respinsă acțiunea reconvențională și în partea în care s-a dispus încasează de la Monacu Valeriu în beneficiul Statului cheltuieli de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat neachitată de SRL „Miriamplast & Co” la depunerea acțiunii în mărime de 187,16 lei, pentru pretențiile unde are pierdere de cauză și emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii reconvenționale reconvenționale.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată și hotărârea primei instanțe considerându-le contrare prevederilor legii.

Obiectează că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, nu a examinat complet, obiectiv și sub toate aspectele, prin ce i-a fost încălcat dreptul recurentului la un proces echitabil contrar prevederilor art. 6 par. 1 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 1.

Invocând prevederile art. 14 alin. (1) Cod civil, art. 9, 128 alin. (1), (3), 142 alin. (1), 143 alin. (1), 329 alin. (4) susține că menținerea soluției adoptate de prima instanță și instanța de apel constituie o încălcare a prevederilor legale.

La 26 aprilie 2017, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Miriamplast & Co” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea în care a fost

respinsă acțiunea depusă de SRL „Miriamplast & Co” cu admiterea acțiunii în partea încasării sumelor solicitate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată și hotărârea primei instanțe considerându-le ilegale.

Obiectează că instanța de apel adoptând soluția de respingere a cerinței privind încasarea de la Valeriu Monacu a sumei de 12951,05 lei cu titlu de avans la salariu și 1510 lei contravaloarea parbrizului deteriorat nu a aplicat prevederile art. 528 alin. (1), 327 alin. (1) și (3), 338 alin. (1), lit. (a), (e) Codul Muncii, art. 1389 alin. (1) Cod civil.

Subliniază că în cadrul ședinței de judecată reprezentantul lui Valeriu Monacu a confirmat faptul primirii unei sume de bani, ce se confirmă prin borderourile de plată semnate de Valeriu Monacu.

Mai mult, ordinul nr. 11 din 22 octombrie 2014 de constatare a prejudiciului a fost adus la cunoștință lui Valeriu Monacu acesta nu a fost contestat, fiind valabil până în prezent.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 14 noiembrie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 137). Informații cu privire la data recepționării deciziei motivate de către recurentul Valeriu Monacu la materialele cauzei lipsesc, iar conform înscrisurilor din actele cauzei SRL „Miriamplast & Co” a făcut cunoștință cu decizia motivată la 27 februarie 2017 (f. d. 1).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SRL „Miriamplast & Co”

și Valeriu Monacu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de SRL „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SRL „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Miriamplast & Co” și Valeriu Monacu se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas